

Monumentnummer*: 509030

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 september 1998
Kadaster deel/nr 82991/10

Woonplaats* Sassenheim
Gemeente* Teylingen
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam Sassenheim
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Sassenheim
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4622

Omschrijving**

Inleiding

In 1894, in opdracht van Gerard Kruijff, ter gelegenheid van zijn huwelijk met Helena Vorstius gebouwd WOONHUIS van het type villa. Het huis draagt de naam 'Casa Reale', naar het van oorsprong 17de eeuwse landgoed met buitenhuis 'Het (Oude)Koningshuis', waar de villa ooit mee geliëerd was. De ontwerper van 'Casa Reale' is de bekende architect Eduard Cuypers, die de villa bouwde in een Overgangsstijl met Italiaanse invloeden. Van 1921 tot 1950 werd het pand bewoond door E.J. Speelman. Het was notariswoning annex kantoor tot 1964, toen het pand in bezit was van notaris D. Houtzagers. Het in vrijwel oorspronkelijke staat verkerende pand staat in een tuin, die het restant is van een veel grotere, zich in westelijke richting uitstrekkende tuin. Omstreeks 1990 verdwenen aan de straatzijde (Hoofdstraat) de ingangshekken met bijbehorende hekpijlers. Deze markeerden het begin van een destijds rechts van het huis lopende laan, waaraan zowel 'Casa Reale' als 'Het Koningshuis' stonden. De villa maakt deel uit van een reeks laat-negentiende en vroeg-twintigste eeuwse villa's aan de belangrijke noord-zuidas door Sassenheim.

Omschrijving

Vanuit een rechthoekige plattegrond, in grotendeels gepleisterde baksteen opgetrokken villa met een twee bouwlagen hoog volume onder uitkragend plat dak en een hoger opgaand, drie bouwlagen tellend bouwvolume onder met bouletpannen gedekt, uitkragend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schilddak. De vorst van de kap wordt bekroond door een crête en zinken pironnen op de nokhoeken. De opgemetselde schoorsteen in het linker dakschild is voorzien van drie getordeerde rookmonden. De uitkragende gootlijsten rusten ophouten klampen. De plinten zijn van grijze hardsteen. De meeste gevelopeningen zijn diepliggend, rechtgesloten en voorzien van roedenverdeling in de onder segmentbogen staande bovenramen en -lichten. De ongepleisterde geveldelen, die de gevelopeningen beaccentueren, contrasteerden ooit met de rest van de gevel, maar hebben al lang geleden een crêmekleur gekregen. De kleuren van de cordonlijst, onderdorpels en andere geleidingselementen zijn blauw-grijs. De schuin op de weg staande villa heeft een asymmetrische voorgevel met een twee bouwlagen tellend linker en een driebouwlagen tellend rechter gedeelte. Afgezien van de derde bouwlaag van het rechter volume is de gevelindeling echter wel symmetrisch. De door uitgemetselde pilasters geaccentueerde middentravee bevat een paneeldeur met raamdeuren en bovenlicht met roedenverdeling. De deur staat onder een op gesneden korbelen rustend balkon met houten balustradehekken tussen zware hoekbalusters. Op het balkon komt een porte brisée met glasdeuren uit. De vensters aan weerszijden van de middentravee zijn identiek en bevatten openslaande ramen. De gevel wordt horizontaal geleed door een cordonlijst die de segmentboogvormige ontlastingsbogen boven de vensters van de begane grond scheidt van de bovenramen. Het rechter bouwvolume bevat op de tweede verdieping een tweelicht met een gemetselde penant en segmentboogjes die van de ramen worden gescheiden door een dunne, geprofileerde cordonlijst. De linker zijgevel wordt gedomineerd door een grote, overdekte veranda, die bijna de gehele breedte van de gevel op de begane grond beslaat. Het linker deel is ingevuld met glazen fungeert als serre. De veranda heeft een met hardsteen beklede onderbouw en een lage borstwering van gepleisterde baksteen en een platte overkapping, die rust op houten kolommen. Het rechter deel van de veranda is voor een deel voorzien van hekwerk met gedraaide spijlen. De buitenwanden zijn aan de bovenkant voorzien van een fijne roedenverdeling.

Het plat wordt omheind door een houten balustrade met gedraaide balusters, die vergelijkbaar zijn met die van het balkon. Zowel op de begane grond als op de verdieping bevat de zijgevel twee paar openslaande glasdeuren met smalle zijlichten en bovenlichten met roedenverdeling. De regenpijpen zijn voorzien van geprofileerde zinken vergaarbakken. Op het platte dak staat een gemetselde schoorsteen met twee getordeerde ronde pijpen.

De achtergevel heeft in het lagere deel van de door ongepleisterde baksteen gelede begane grond, twee identieke, boven doorgetrokken onderdorpels staande vensters, waarvan de bovenramen van de segmentboogvormige ontlastingsbogen worden gescheiden door de cordonlijst. De vensters hierboven zijn vrijwel identiek. Het hoger opgaande linker geveldeel is blind op de begane grond. De eerste verdieping bevat een venster als de vensters in de rechter gevelpartij. Het venster op de tweede verdieping is smal en minder hoog.

De rechter zijgevel is symmetrisch met in het midden een deur met kleine, vrij hoog geplaatste zijlichten. Hierboven staan drie met glas-in-lood ingevulde traplichten. Aan weerszijden op parterreniveau staat een venster als die in de achtergevel. De cordonlijst is om de traplichten heengetrokken en vormt als zodanig een omlijsting. Het triplet boven de traplichten is samengesteld uit een getoogd middenvenster en een eveneens getoogd kleiner venster aan weerszijden. Boven het middenraam van het triplet staat een smal, recht geslotenvenster. De gevel is op de begane grond geleed door middel van banden ongepleisterde baksteen. Het interieur is voor een belangrijk deel nog in de oorspronkelijke staat, ondermeer het rijk uitgevoerde trappenhuis. De naar de verdieping voerende bordestrap en de scheluwe trap naar de zolder zijn voorzien van geprofileerde boogdoorgangen, gebogen ribben, die rusten op in de muren opgelegde consoles, bewerkte houten kolommen, die de ribben, vloerbalken en trapborden ondersteunen, en trapleuningen met geprofileerde handlijsten op gedraaide balusters. De paneeldeuren staan binnen geprofileerde lijsten, die ook de doorgangen beaccentueren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de grote woonkamer (oorspronkelijk een kamer en suite) staan twee overhoeks in de hoeken geplaatste marmerenschouwen.

Aan de voorzijde van het huis bevindt zich een op de entree aansluitend terras, dat is omheind door een lage, uitgedraaide spijlen samengestelde balustrade, als die van de veranda.

Waardering

De in 1894 in overgangsarchitectuur uitgevoerde Villa 'Casa Reale' is van algemeen belang vanwege decultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

- De villa is van cultuurhistorisch belang vanwege de oorspronkelijke relatie met het eeuwen oude landgoed 'Het Koningshuis'.
- De villa heeft architectuurhistorische waarde vanwege het karakteristieke ontwerp, de detaillering en het materiaalgebruik, en als kenmerkend werk uit het oeuvre van de landelijke gekende architect Ed Cuypers.
- De villa heeft ensemblewaarde als belangrijk onderdeel van een reeks van laat-negentiende en vroeg-twintigste eeuwse villa's aan de Hoofdstraat van Sassenheim, een belangrijke noord-zuid lopende oude verkeersader over de strandwallen en de oudste dorpsas. Vanwege desituering is de villa tevens van stedenbouwkundig belang.
- 'Casa Reale' is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid van het in- en het exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis